

Paris april 2023

Søndag 16. april 2023 dro vi til Paris. Vi betalte reisen i oktober 2022, og Ving avkrevde oss full betaling for fire personer allerede da. Jeg hadde mye trøbbel med dem, for avbestillingsforsikringen kostet 16 000 kroner og de hadde en del andre bestemmelser jeg knapt kunne tro. De anbefalte drosje fra Charles de Gaulle til hotellet vårt, Oratio for 1800 kroner. Metroen tar 120 kroner pro pers. Vi trengte jo ikke drosje, så tilbudet var frekt. Det er siste gang jeg bruker Ving. De var utrivelige og frekke, tenkte jeg. Men kanskje griskheten deres sparte oss for en del tap på valutakursen, og da vi kom til selve reisen, fikk vi faktisk det de hadde lovet.

Lørdag 15. april dro Svein og jeg til Gardermoen Airport Hotel, som nå har skiftet navn til Best Western Plus Hotel. Det var som vanlig meget bra. Alt funket og vi fikk god middag. Det var enkelt å benytte parkeringsplassen, selv om denne nå var satt ut til et parkeringsselskap og ikke ble driftet av hotellet. Vi fikk bussen som avtalt og dro til flyplassen ganske tidlig, der vi uten problemer traff Lene og Andreas. Lene hadde sjekket oss alle inn, så vi trengte bare å hente ut bagasjelapper på automatene og slenge inn koffertene. Vi fikk også boardingkortene på automatene og kunne gå rett i sikkerhetskontrollen. Lene og Andreas spiste noe på flyplassen, mens vi hadde fått full frokost på Best Western. Flyet gikk kl 08:40, og jeg mener at det gikk ganske presis. Flyturen skulle ta ca 2,5 time, men vi var faktisk fremme etter to og kom rett og slett for tidlig, ca 10:50. Det var etter måten lett å finne frem til togene til Paris, selv om det krever litt anstrengelse å forstå systemene, men vi kom oss uten problemer til St Michel Nôtre Dame togstasjon direkte fra Charles de Gaulle. Derfra gikk vi og trillet våre kofferter til Hotel Oratio, 42 Rue des Bernardins. Dette viste seg å ligge midt i smørøyet, i Sorbonne-området, mye bedre enn jeg kunne ha trodd. Det var som å bli ung igjen. Rommene var knøttsmå, men helt i orden på alle måter. Vi fikk rådet å gå på St. Victor fra resepsjonen, og dette ble vårt stamsted for oppholdet.

Inne på St. Victor, men vi satt vel mest ute når det var varmt nok.

Vår nærmeste metrostasjon var Maubert-Mutualite, men gadd vi gå til Jussieu, fikk vi færre overganger og flere valgmuligheter. Hotellet lå altså i Rue des Bernadines, og gaten ovenfor var Rue des Ecoles som gikk helt til Boulevard St. Michel. Gaten nedenfor var Rue Monge. Gikk vi langs Rue des Ecoles, passerte vi College de France og andre universitetsinstitusjoner på vei mot Boulevard St. Michel. Det var små kinoer og kinoklubber flere steder i området. Den første middagen på søndag spiste vi på rue des Ecoles, antakelig på La Petite Périgourdine. Bildet under er tatt i kveldsmørket, men

ifølge Lene og Andreas var det der vi spiste. Maten var ikke god og prisene var skyhøye. Vi oppdaget at det var regelen i Paris. Vi holdt oss til St. Victor og lunsjrestauranter, kloke av skade etter to dager.

La Petite Périgourdine.

Mandag 17, april om morgenen hadde Andreas og jeg billetter til Louvre kl 09, men vi var der lenge før, hvilket var å anbefale, siden det raskt fylte seg opp.

Dette bildet ble tatt i 2018 tirsdag, da museet var stengt. Svein og jeg måtte måle avstanden fra hotellet til museet for å få vite hvor lang tid det tok. Her ser vi sperringene som vi måtte innom, og da vi kom, var sperringene bare fylt til det nærmeste hjørnet på østsiden.

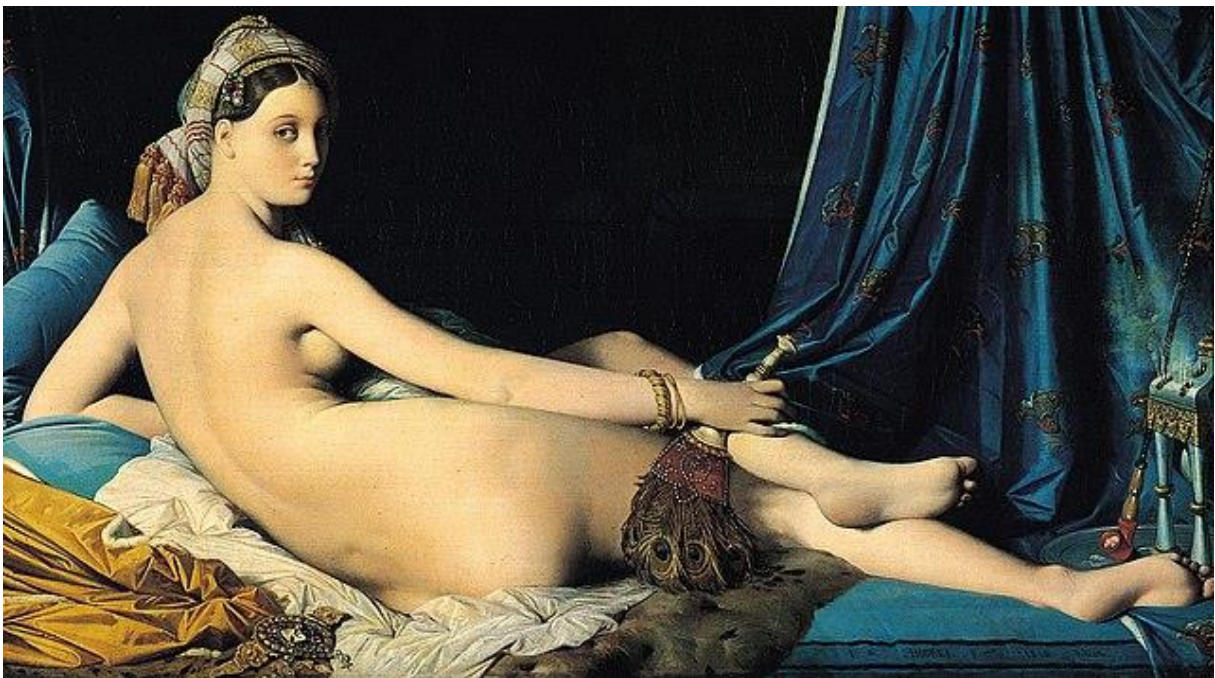

Dette var køen litt før kl 08 mandag 17. april, vår første dag. En time senere var det svart av folk, som ble sluset inn gjennom sikkerhetskontrollen da de åpnet kl 09. Jeg hadde ikke fått frokost, så Andreas hentet to croissanter og en vannflaske på Café des arts til meg. Jeg var redd han skulle komme for sent til åpningen. Andreas hadde aldri vært i Louvre før, så han ville bare se seg om. Jeg skulle se den franske avdelingen som jeg gikk glipp av i 2018. Det var Gericault, Delacroix og Davids mange bilder, *Kroningen av Napoleon*, *Horatienes ed* og *Brutus ved sine sønners lik*

Jeg lette etter *Marats død*, siden det finnes en Louvre-versjon også, og det fant jeg. Alt annet jeg fikk se, var en bonus. Vi hadde også onsdagen å gjøre det på. Jeg fikk faktisk sett ganske mye.

Utstyrt med et kamera med et paddeflatt batteri ble det ingen fotoseanse. Det hjalp å se at originalene var for brune og møkkete til å få gode bilder av. Jeg gjengir bare *Medusas flåte* her. Fornuftig nok var *Sardanapalus' død* tatt ned fra veggen for å restaureres, og det skulle flere ha vært. Jeg stirret på dem alle, og Andreas hjalp meg med sin mobiltelefon. De bildene han tok var lysere også.

Ingres' store odalisk fikk jeg først se nå. Alle Ingres-bildene jeg så i 2018 hang i en annen sal.

Her er stort sett odde utlendinger, engelske, flamske og litt av hvert.

John Martin (1789-1854) *Pandemonium*. Bildet er basert på Miltons *Paradise Lost*. Pandemonium er hovedstaden i helvete. Satan selv overvåker ilden. Jeg hadde aldri hørt om maleren Martin.

Vi tar også med Davids selvportrett som han er så kjent for.

Under er Delacroix: *Friheten leder folket*. Bildet ble malt til 1830-revolusjonen, men det sies at revolusjonen var avsluttet før malingen på bildet hadde tørket. Bildet er tatt fra nettet, for originalen var mørkebrun. Jeg trasket rundt for å finne alle de spanske bildene, og det var ikke så mange. Det var Murillos *Tiggergutt*, Riveras glade *Gutt med klumpfot* og noen typiske Goya som trakasserte de kongelige i Spania. Å gå i Louvre er en påkjenning, så etter ikke alt for mange timer dro jeg til museumsbutikken og kjøpte den lille torsoen av Nefertiti.

Da var jeg ferdig for dagen. Andreas hadde også sett mye statuer. Utrolig nok fant vi hverandre i foajeen og til slutt også veien ut. Vi møttes på St. Victor til lunsj og Andreas bar statuen, for den var tung. Lene hadde hatt en hyggelig tur ved å gå rundt og se på ting, mens Svein hadde gått føttene av seg på leting etter saksofonbutikker og Van Doren, visstnok uten særlig hell.

Middagen skulle være på Le Procope, den eldste cafeen i Paris, etablert av Francesco Procopio del Coltelli i 1686. I dag er den en finere restaurant i Latinerkvarteret, ikke langt fra Odeon. Maten sto ikke i stil med priser og berømmelse. Andreas og jeg tok Coq au vin, Lene tok tartar og Svein valgte en kalvefrikassé. Det er ikke ofte jeg husker hva jeg spiser, men maten var påfallende vond og den fikk dramatiske konsekvenser. Det ble en heller ubehagelig natt for Svein, for å si det slik.

Selve kyllingkjøttet smakte ikke så verst, men sausen var brent med en bismak av asfalt. Andreas fikk det ene stykket mitt og vel bekomme. Av og til er det slik i Paris at det forventes at man bestiller grønnsaker separat, og det hadde kanskje hjulpet, men neppe merkbart. Sveins kalvefrikassé så heller tvilsom ut, men det var ingen synlige tegn til den «dødelige» giften, bare en trist bolle med mat og heller ikke den med grønnsaker. Han spiste frikasséen uten begeistring. Lene kom best bra fra det med sin biff tartar. Summa sumarum ble det tatt en viktig beslutning. Svein og jeg spiste gjerne lunsj og en liten snack på en bar om kvelden, men vi meldte oss av middagene. De var ikke så veldig fristet av middager, Lene og Andreas heller, så vi ble enige om å spise lunsj og så kunne de som ville gå ut til middag. Det ble aldri noe problem, takket være St. Victors ostetanretninger. Men nå har vi spist på den berømte Le Procope, og det er vi fornøyd med, selv om det nok var for første og siste gang.

Her er et bilde fra utsiden av Le Procope og ett fra innsiden under. Det ble etter hvert til en restaurant som ble svært populær blant Paris' politiske og litterære elite.

Her satt vi til venstre og ventet på bordet vårt. Lene hadde greid å få en avtale på dette travle stedet. Vi måtte vente til kl 19. Da skulle vi få et bord. Vi slapp trappen og kom inn til et bord til høyre i bildet.

Tirsdag 18. april var Louvre stengt, så vi hadde en fridag. Vi bestemte oss for å dra til Montmartre og Place du Tertre. Dette er vel det mest turistifiserte området i Paris, nest etter Eiffeltårnet. Her ankommer vi metrostasjonen Abbesses, den nærmeste til taubanen opp til Sacre Coeur.

Bildet på neste side viser taubanen opp til Sacre Coeur. En drøm for meg som slapp å gå i trapper. Lene og Andreas løp opp trappen så de var først oppe, for vi måtte vente før banen kom i gang. Vi

droppet Sacre Coeur, for det var lange køer og verken Lene eller Andreas er så fascinert av kirker. Svein og jeg hadde vært der før. Vi tok en kopp kaffe mellom Sacre Coeur og Place du Tertre.

De fleste som kommer opp hit er nesten mer opptatt av utsikten over Paris enn av selve kirken. Alternativt er de opptatt av «kunstnerne» på Place du Tertre. Vi hadde knapt noen utsikt, for det var tåke og gråvær der oppe.

Her er et utsiktsbilde fra nettet på en god dag.

Det var litt kjølig, faktisk litt i kjøligste laget for å sitte ute, så vi gikk videre. Da vi besøkte plassen, var det få turister der, bare noen få «portrettmalere» og en og annen slenger av en turist.

Disse trappene gikk Lene og Andreas, mens vi tok taubanen.

Men vi slapp ikke trapper helt. Siste stykket måtte vi gå.

Nå er vi oppe ved kirken. Det var kjempekø foran inngangen, til og med så tidlig på en tirsdag.

Etter å ha sittet på en liten kafe og drukket kaffe, gikk vi rundt hjørnet på vei til Place du Tertre.

Her er Place du Tertre i en stille stund uten turister. Svein ville gjerne se Bateau Lavoir igjen, og vi gikk videre.

På veien ned til Bateau Lavoir passerte vi denne personen som sitter og spiller trekkspill med en katt i bånd på skulderen. Solen begynte å skinne litt, og rett nedenfor Bateau Lavoir var en ganske hyggelig utekafe. Den unge piken som serverte oss, hadde sin første eller andre dag på jobben, og det gikk litt i krøll, men det gjorde ikke noe.

Lene tok selvsagt endeløst mange vegetasjonsbilder på turen, men dette over var eksepsjonelt vak-
kert, synes jeg. Vi passerte et område der steinhus og bygg dominerte på veien ned til Bateau Lavoir,
og så fant Lene altså denne oasen langs gaten. Det er så overraskende i Paris at det stygge og det
skjønne følger hverandre i de mest overraskende settinger.

Bateau Lavoir øverst, der Picasso hadde sitt første atelier og der Gertrude Stein kom opp hver dag og satt modell for sitt portrett. Det var kø her også, enda det egentlig ikke er noe å se.

Her sitter vi nedenfor Bateau Lavoir og tar vin og diverse. Det var her den unge piken tullet litt med bestillingene og beklaget fordi det var hennes første dag på jobb. Men sjefen hennes grep inn, og han virket grei og velmenende.

Vi gikk en rolig tur ned til metrostasjonen. Lene gikk og så på klær. Alle dro til *Les deux magots* for å spise lunsj. Der hadde Svein og jeg hatt de beste erfaringer. På bildet sitter Tove ute i 2018. Vi tok metroen til Rue du Bac og spaserte til restauranten. Der var det smekktfullt og vi fikk ikke uteplass, men måtte sitte inne.

Vi tar med ett fra *Cafe de Flore* også, kafeen like ved og stamsted for Beauvoir og Sartre.

Det var en helt annen opplevelse enn det hadde vært i 2018. Nå var det kjempedyrt, i alle fall på *Les deux magots*, men maten var det ingenting å si på. Vi var vel ferdig med besøket rundt kl 15, men nå husker ikke jeg hva som skjedde før noen ville gå for å kjøpe is senere på kvelden.

Denne isbutikken som Lene fant, hadde de mest fantastisk utformede is. Lenes begeistring står helt i stil med formen på isen. Svein er også en hund etter is, så han var nok fornøyd med turen. Pytt, pytt, tenkte jeg. Jeg greier da å gå en skarve kilometer for at ishundene skulle få sin drømmeis.

Problemet var at jeg fikk så smerter i hoftene at jeg ikke klarte å holde følge. Andreas sa det ville hjelpe å strekke på musklene, noe jeg ikke trodde på. Men så kom vi til Shakespeare and Company, og den bokhandelen hadde jeg bestemt meg for å se. De hadde ikke så imponerende mange bøker, og de som var, var heller ikke veldig interessante. Dette er nok mer et kultsted enn et sted for lesehester. Men bakgrunnshistorien er interessant. Her fikk ettersøkte tilflukt første året under krigen. Fremdeles får forfattere bo her for å skrive. Det passet meg aldeles utmerket å stoppe der, for jeg er ikke spesielt glad i is. Jeg prøvde Andreas' råd å strekke på musklene og smertene forsvant faktisk etter en stund.

Her er Shakespeare and Company. Opprinnelig var det Sylvia Beach som startet den i 1919, men måtte legge den ned i 1941. Den ble restartet av George Whitman på en annen adresse i 1951 og den nyter fremdeles sitt gode navn og rykte.

Her holder de på med restaureringen av Nôtre Dame etter den forferdelige brannen 15. april 2019.

Onsdag 19. april hadde tre av oss billetter til Louvre. Lene hadde funnet en busslinje som gikk i en tverrgate til Rue des Ecoles til Louvre. Vi spiste frokost på en liten restaurant og bussen kjørte oss rett til plassen ved pyramidene. Ingen trapper! Vi ankom ganske tidlig og det gjorde også et amerikansk ektepar. De virket trivelige, men han var Trump-tilhenger og overbevist om at valget var rigget. Jeg mistet enhver interesse, mens Lene og Andreas taklet dem bra. Jeg traff dem igjen inne i antikken, men det ble kort samtale. Jeg skulle til de franske malerne, mens Lene og Andreas skulle innom de italienske og Mona Lisa. Jeg hadde bare ett mål for malerier denne dagen og det var «vår gode venn» Charles le Brun. Jeg tenkte at jeg måtte se særlig det av Darios' familie. Det fant jeg ikke, for det henger i Versailles. Vi ser det under. Men jeg så en rekke andre Le Brun-bilder, og de var temmelig brune de også, akkurat som bildene til de store mestere.

Siden vi aldri har beundret Le Brun, gjorde det ingenting. Ifølge Andrew Graham-Dixon var Le Brun i beste fall en regissør for Ludvig XIV og hans drømmer om å være Alexander den store. De heroiske krigsbildene Le Brun har malt, er bare en virkeliggjøring av Ludvig den XIVs drømmer.

Grunnen til at vi avskyr Le Brun og alt han sto for, var at han gjorde malerkunsten til et rigid regelsystem der så vel som motiver og følelser inngikk i en rangorden. Han la med andre ord begrensninger på alle kunstnere, og som kongens superfavoritt fikk han mye makt til å dirigere hva som skulle males og hvordan. Denne makten brukte han til å sette opp strenge regler. Historiske motiver var av høyest verdi, deretter kom andre motiver etter. Aller lavest kom stilleben. Le Brun var en smisker av rang. Han vant altså kongens hjerte ved å fremstille ham som flere av historiens helteskikkelser, hvorav Alexander den store tok første plass.

Men Le Brun lagde også sjablonger over følelser. Han bestemte hvilke følelser man kunne male, og han definerte rammene for hvordan disse følelsene skulle se ut. Tegningene under viser hvordan og hver følelse er beskrevet til hver tegning. Det ble ikke mye nyskapning av dette.

Sannheten er at det var nesten like ille innen andre kunstarter, som for eksempel innen teater. Forfatterne var bundet av stedets, tidens og handlingens enhet, dermed basta. Shakespeare hadde ikke funnet nåde for de franske klassiske reglene. Det var ikke bare teater som var rammet. Musikken var også bundet av et slikt regelsystem, men ifølge Andrew Graham-Dixon var malerkunsten den aller verst rammede.

Da jeg antok at jeg var ferdig med de franske malerne, skulle jeg videre til antikken. Denne gangen ville jeg se de assyriske oksene med menneskehode og vinger som vokter inngangen til palasset deres. Jeg ville også se originalen til Nefertiti-torsoen jeg hadde kjøpt og Hammurabis lover. Det samme ville Lene, men vi oppdaget at avdelingen for Babylon og babylonsk kunst var stengt denne dagen. Det var den også i 2018. Man kunne banne, men jeg så Hammurabi som 15-åring med mine foreldre i 1960, så det var jo greit for meg.

Forrige gang var hele Egypt åpent, men ikke nå. Nefertiti holdt til sammen med småstatuene, og de var lukket for publikum nå. Jeg gikk på lykke og fromme og fant både Darios palass med mange flotte flisvegger med alskens soldater og figurer, som vi ser på neste side. Det var ganske mange av dem. De hadde ting fra mange sivilisasjoner jeg knapt hadde hørt om, og jeg viser noen på sidene 23-25.

De hadde et utall av ulike skriftfragmenter fra før de nyere skrifttypene vi kan lese i dag, altså fra før Linear B. Disse forhistoriske skrifttypene har de ikke forstått, men små fragmenter er utstilt med årstall likevel. Under altså figurer fra Darios' palass.

Oksen til høyre i dette bildet er en vase fra Marliksivilisasjonen, som holdt til sør for Kaspiahavet. Ingen alder oppgitt.

Her er Ebih-il, superintendenten fra Mari-sivilisasjonen, ca 2400 f.Kr. I 2018 sto denne som en sensasjon på de store plakatene som viste innholdet i Louvre. Den er 52 cm høy og laget av alabast.

Håndtak på en vase fra Achaemenidsivilisasjonen fra det femte århundret f. Kr. Dette var et arkaisk persisk rike, ganske omfattende om man skal tro kartet. Dette var så vidt jeg forstår Dareios' rike.

Siden vi kom så tidlig, greide Andreas og Lene komme helt inn på Mona Lisa og fikk tatt dette bildet.

Også Lene og Andreas hadde planer for dagen. Lene ville, akkurat som jeg, se Hammurabis lover, men her var det altså stengt på grunn av renovasjoner. Hva de ellers så i Louvre, nevnte de ikke, men den italienske avdelingen og deler av den flamske, var de garantert innom. Også den flamske avdelingen var delvis stengt. Mandag hadde Andreas sett masse skulpturer, men den som imponerte Andreas mest, var statuen av Nike fra Samotraki. Det er vanskelig å vise den i all sin storhet, men bildene får si sitt og forsøksvis formidle opplevelsen. Statuen er av typisk hellenistisk design med bevegelser og fart og med klær som klister seg til kroppen på grunn av farten i bevegelsene. Selve statuen er i Paros-marmor, men skipet den står på er Rodos-marmor i grått. Høyden er 3,28 meter og den er laget omkring 190 før Kristus. De vet ikke helt hva den symboliserer og hva den markerer, men Louvre mener at den fortjener all den oppmerksomhet den får. Det er lett å være enig i det. Ellers er jeg nok ganske ferdig med Louvre på en stund. Det er ikke mulig å planlegge skikkelig det man skal se, for de stenger og åpner for eget forgodtbefinnende. Vi får alltid sett litt, men ikke alt man har planlagt. Nå har jeg på de siste tre besøkene mine fått med meg en del, så da får det være nok.

Lene og Andreas på den nederlandske avdelingen. Her tar Andreas et bilde på mobilen av *Narren med luten* av Frans Hals fra 1623. Frans Hals har mange artige portretter av vanlige folk.

Dette bildet fra Lene er et blinkskudd som betyr mye for meg. Jeg har ikke sett slike kopister i muse-ene siden jeg var på rundtur med mine foreldre i årene 1957 – 62. Her maler hun Rembrandts *Batseba med kong Davids brev*. Hun maler ikke i originalens størrelse, men nedskalert.

Her er trappen og kuplene som omgir Nike fra Samotraki. Her fylles trappen raskt opp med turister.

Dette er et nærbilde som ikke formidler den enorme størrelsen statuen har. Ikke bare er den vanskelig å overse, men den ruver over hele hallen.

Dette bildet gir et visst inntrykk av marmorbåten den står på, den grå marmoren fra Rodos.

Man får vondt i ryggen av å valse rundt i museer på denne måten, så jeg var temmelig gretten da jeg satte meg ut. Andreas skulle møte Svein i Rodinmuseet og han gikk hele veien fra Louvre til Musée Rodin. At han da ikke orket Invalidedomen også, er helt forståelig. Lene og jeg dro til Victor, men hun fikk en lys ide. Vi tok en elektrisk rickshaw! Det kostet bare 30 euro, og vi behøvde ikke gå et skritt før vi kom hjem. Kusken var russer fra St. Petersburg, men ikke ansvarlig for det russiske overfallet på Ukraina. Han hadde bodd i Paris i 11 år, og var nok å regne som naturalisert franskmann. Det var en uforglemmelig tur og verd hvert øre. Vi fikk Pariser-trafikken skummelt tett innpå oss. Lene tok et bilde av meg i vognen, men det å få Lene, Svein og Andreas til å gi fra seg bildene til meg etterpå, krever spesialverktøy. De har ikke så dårlig tid som jeg.

Vi strente til Victor og bestilte en helflaske champagne og der satt vi og ventet på Svein og Andreas. Kanskje spiste vi der. Var det også denne dagen Lene ville ha oss med til Michel Foucault-plassen ved Collège de France og se etter noe annet? Jeg husker ikke. Hva vi brukte resten av dagen til, husker jeg heller ikke. Kanskje leste jeg *Left Bank* og kjøpte en film av Orson Welles, *Une histoire immortelle* med Jeanne Moreau i den lokale filmbutikken. Ifølge imbd er filmen verd 7,0, men det er jeg ikke enig i. Jeg holdt på å sovne da jeg så den.

Her er Tove i elektrisk rickshaw, lykkelig for å slippe metrotrapper. Her kjører vi ned Rue de Rivoli, en av de mer fasjonable gatene i Paris på østbredden, men ikke så fasjonabel som Rue Faubourg St. Honoré som ligger i nærheten, med flere motehus og verdensberømte forretninger.

Ellers var det mange hyggelige og originale butikker i området der vi bodde også, og det var mange opplevelser å hente bare fra å se i dem.

Et typisk gatebilde fra Paris. Vakre blomsterbed med tivoli i bakgrunnen og foran to av samfunnets ikke så vellykkede.

Det som slo oss da vi fikk se bildene til Lene: Hva gjør de unge når de gamle går hjem?

Her står i alle fall Andreas inne i bokhandelen The Red Wheelbarrow Bookstore, 9, rue de Médicis. De kjøpte meg en gave, nemlig Agnès Poirier: *Left Bank*. Hør bare hva The Times sier om den: *Briskly plotted, gossip-fuelled, character-driven cultural history ...* Kort og godt boken er skrevet etter prinsippet: Intet menneskelig skal være meg fremmed. Det er det da heller ikke når du har lest denne. Alt er avslørt og det er klart at sekstiåttertullet bare er en blek etterlikning av det folkene på vestbredden drev med fra rett før 1940 til 1950. Denne gaven fikk jeg allerede på mandag. Da trakk jeg meg gjerne tilbake. I dag bærer boken preg av at vi hadde et lite hotellrom. Den falt i dusjen mange ganger.

Men hva annet har de drevet med? Det er tre ting som synes å utmerke seg:

1. De spiste underlig eller tvilsom mat og prøvde interessante drinker.
2. De gikk i butikker vi knapt har hørt om i Norge
3. De oppsøkte strøk og bygninger over hele byen på øst og vestbredden

Her er eksempel på punkt 1: Noen har spist østers, men ikke alle.

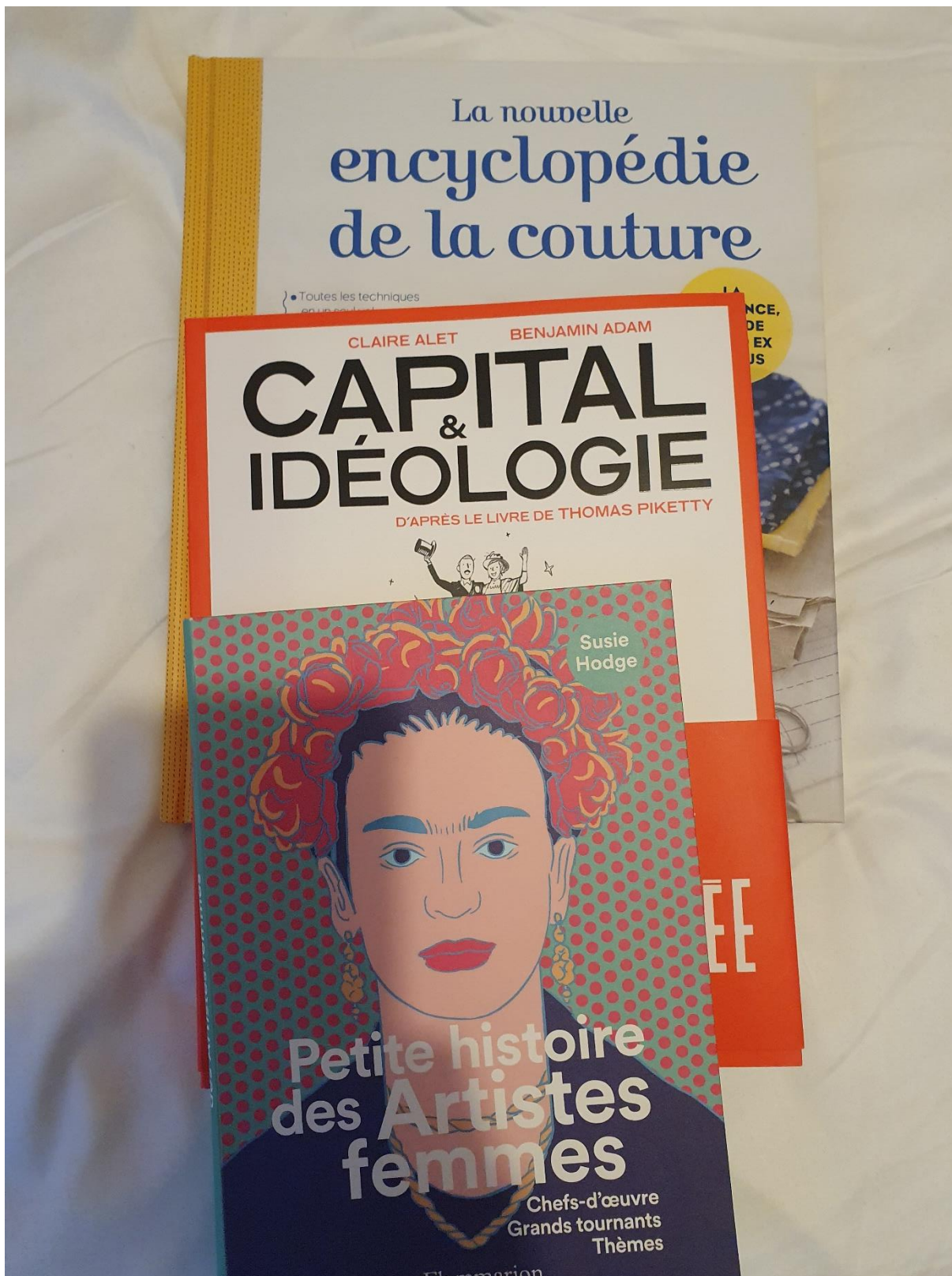

Denne menyen er nok mer i Andreas' stil og han ser da mer fornøyd ut også.

Av butikker, altså nevnt som punkt 2, er en god del bokhandlere.

Her i dette vinduet dominerer indisk litteratur, som Lene er spesielt knyttet til, og en nyttig fagbok om fotografering.

Her er det litt av hvert. En tegneserie basert på Thomas Piketty, et leksikon for moter og en liten historie om kvinnelige kunstnere fra det kjente forlaget Flammarion. Denne blandingen er ikke lett å finne på Ark, for eksempel.

Her et eklatant eksempel på punkt 2. Huset Usbekistan med et nærmere blikk på vindusutstillingen under.

Det er også bilder fra helt vanvittige butikker, men jeg lar dem ligge for at dette ikke skal bli for langt.

Punkt 3, nemlig strøk og bygninger var det mange bilder av, men jeg tar et egoistisk utvalg. De fleste bygningene har vi sett på tidligere turer, så vi velger «strøk» i stedet.

Dette idylliske stedet ved Seinen har vi ikke lagt merke til, men jeg setter stor pris på bildet.

Hva dette gitteret er, har jeg ingen peiling på, men det er i alle fall noe jeg aldri har sett før.

Det var flere slike fiskedammer i parkene. Denne tilhørte parken til *Ecole Polytechnique*, ikke langt fra hotellet vårt.

Dette bildet er tatt fra en promenadesti på vestsiden av Seinen. Vi ser Louvre på den andre siden.

Her er *Place de la Contrescarpe*, et studentmekka, som vi også opplevde på fredagen før vi skulle hjem.

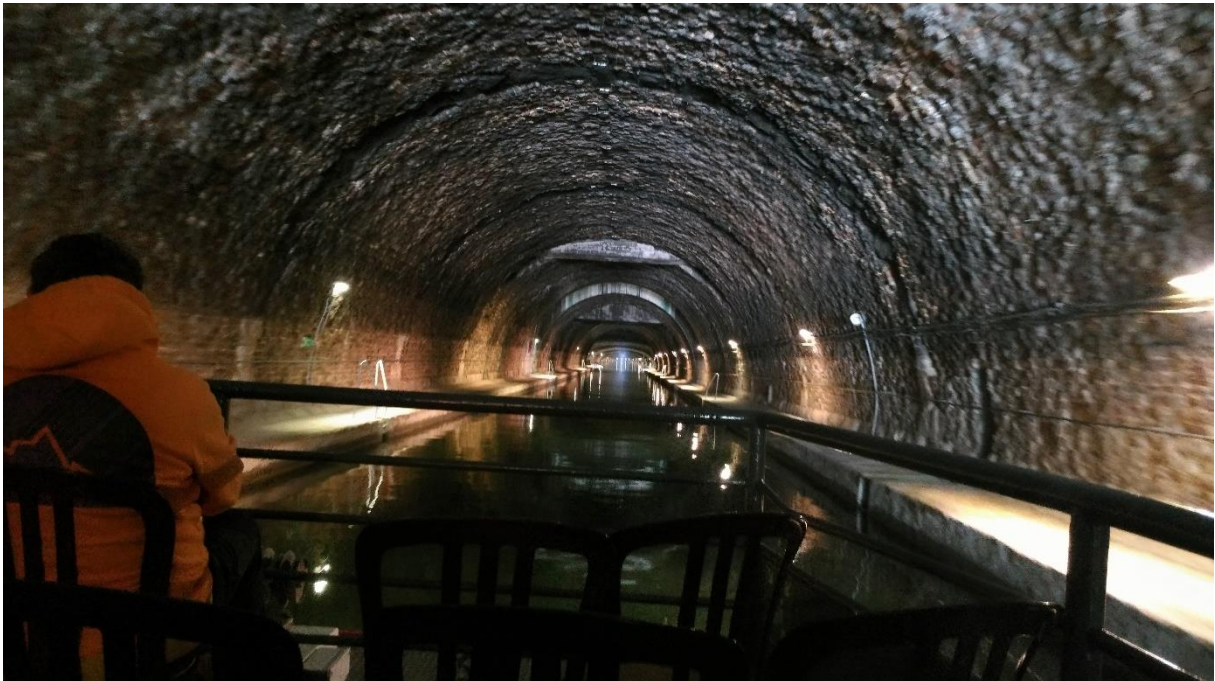

Dette er gutta som spiller sjakk i Tuileriene. Jeg kjenner igjen stolene.

Torsdag 20. april. Om morgenen dro Andreas til Madeleinekirken til sennepsbutikken til Maille for å kjøpe sennep til Kristin. Det fikk han tak i, og senere dro vi til Place de Stalingrad der vi skulle ta en båtutflukt. Lene hadde bestilt billetter til et cruise på Seine med en liten avstikker i en eller annen kanal. Det ble noe helt annet enn forventet. Vi tok metroen til Bastille og fant frem til Paris-Arsenal Marina, der operatøren hadde tilhold. Det viste seg at turen sluttet ved Parc de la Villette, og den tok tre og en halv time inkludert ventetid på ekstra passasjerer underveis. Kanalen er 4,6 km lang.

Her sitter vi ute på båten og venter på at den skal gå inn i tunnelen vi ser foran. Søylene med gullstatuen står på Bastilleplassen.

Her er den lange tunnelen fra første del av turen.

Canal Saint Martin inngår i et større nettverk av små og store kanaler og elveløp tilknyttet Seinen som løper gjennom Paris. Deler av kanalen følger et naturlig vannløp, mens andre deler igjen er kunstig anlagt. Selv om kanalsystemet går hele veien fra Seinen og ut til bydelene i Paris, er det delen mellom Place de la Bastille og Bassin de la Villette, som grovt sett regnes som Canal Saint Martin, men med flere avstikkere og utløp underveis.

Bildet stjålet fra nettet

Denne kjente vi overhodet ikke til, og det var en utrolig uventet og artig tur. Historien går slik at da Napoleon spurte hva han kunne gi pariserne i gave som ville gjøre dem glade, svarte prefekten for Paris, Gaspard de Chabrol at det å skaffe dem mer vann ville gjøre susen. Chabrol hadde bekymret seg for at pariserne hadde for lite og forurenset vann og at en god og stabil vannforsyning ville være viktig i bekjempelse av dysenteri og andre sykdommer. Napoleon beordret byggingen av kanalen i 1803 og den ble en velsignelse. Ikke bare fikk byen nok vann, men de fikk en trafikkåre de kunne frakte bulk-gods som korn og byggematerialer på. Etter hvert som kanalen ble overflødig som trafikkåre, var det flere som ville tette den igjen, men det ble ramaskrik. Pariserne var knyttet til kanalen. Den var et hyggelig rekreasjonsområde og ble også etter hvert en turistattraksjon. Nå er den kommet for å bli.

Man tviholder på kanalen, fordi for eksempel Jean Vigo spilte inn sin berømte film *L'Atalante* her i 1934. Men her har Ethan Hunt vært på ferde også. I 2001 ble filmen *Le Fabuleux Destin d'Amélie Poulain* delvis tatt her, og det er langt fra de eneste. Pariserne koser seg virkelig her. Vi stusset over hvor mange som så på kanaltrafikken fra siden og som sto på broene og vinket. Hva var dette for folkeforlystelse? Mens vi ventet på flere passasjerer, ble vi vitne til et festlig klovnebesøk, helt spontant.

Klovnene på benken, på ytterkantene. Det ser ut som om de tre i midten har det morsomt.

Her slapper folk av langs kanalens bredd og vi ser folk som spaserer over broene også.

Her er det mer liv i en av de ni slusene.

Dette bildet er malt av Alfred Sisley fra kanalen i 1870. Det henger på Musée d'Orsay. Vi har vært i Paris utallige ganger, men aldri hørt om kanalen før Lene fant den.

Lene ser så absolutt ut til å kose seg. Det gjorde vi andre også, ikke minst fordi Canal St. Martin var en fullstendig overraskelse og vi fikk vite mye om den underveis. Vi fikk også champagne i plastglass og rødvin til dem som foretrakk det. Men kaldt ute på dekk var det.

Her er Lene og Andreas senere på kvelden.

Vi nærmer oss slutten av kanalen

Og her er vi allerede inne i området Parc de la Villette.

Her en av skulpturene vi fant. Vi var kalde og det begynte å regne. Vi fant intet spisested. Derfor tok vi metroen tilbake til hotellet og endte som vanlig på Victor.

Parc de la Villette er forholdsvis ny. Den ble oppført fra 1984 til 1987. Den inneholder Cité de sciences et de l'industrie, et slags teknisk museum, men altså det største i Europa. Vi kjenner parken best for Cité de la musique, med blant annet et historisk museum for musikkinstrumenter, konserthall og stor symfonihall. Ellers er det mange andre små eller store severdigheter, mange av teknisk natur.

Vi var ikke innom et eneste museum denne dagen, men var omgitt av kunst til stadighet likevel. Maleriet på murveggen så vi rett på ut fra vinduene våre på hotellet. Det er et gatemaleri og forestiller Antoine de Saint-Exupéry, den kjente piloten som meldte seg frivillig til 2. verdenskrig. Han er like kjent som forfatter av barneboken *Den lille Prinsen*. Fotoet under viser at kunstneren har likheten inne.

Saint-Exupéry var kommersiell pilot før krigen og hadde postruter til Europa, Afrika og Sør-Amerika. Han meldte seg for det franske flyvåpenet og tjenestegjorde der til Frankrike inngikk våpenhvile med Tyskland. Deretter dro han til USA og skrev tre av sine viktigste litterære verk. Selv om han var for gammel, dro han til det frie franske flyvåpenet i Nord-Afrika og drev rekognosering. Han forsvant over Middelhavet den 31. juli 1944. Det ble funnet vrakrester etter flyet hans ved Marseille i år 2000, men den egentlige årsaken til krasjet vet de fremdeles ikke.

Fredag 21. april. Fredag var været litt grått, men det skulle ikke regne. Lene og Andreas skulle se seg omkring i byen, mens Tove og Svein valgte å gå på Orangeriet. Det var første gang vi var der.

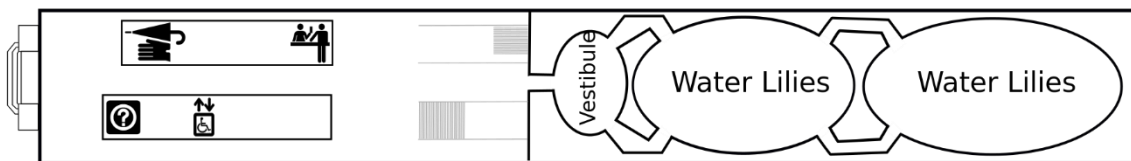

Inngangspartiet. Her er køen kortere enn den vi opplevde da vi ankom.

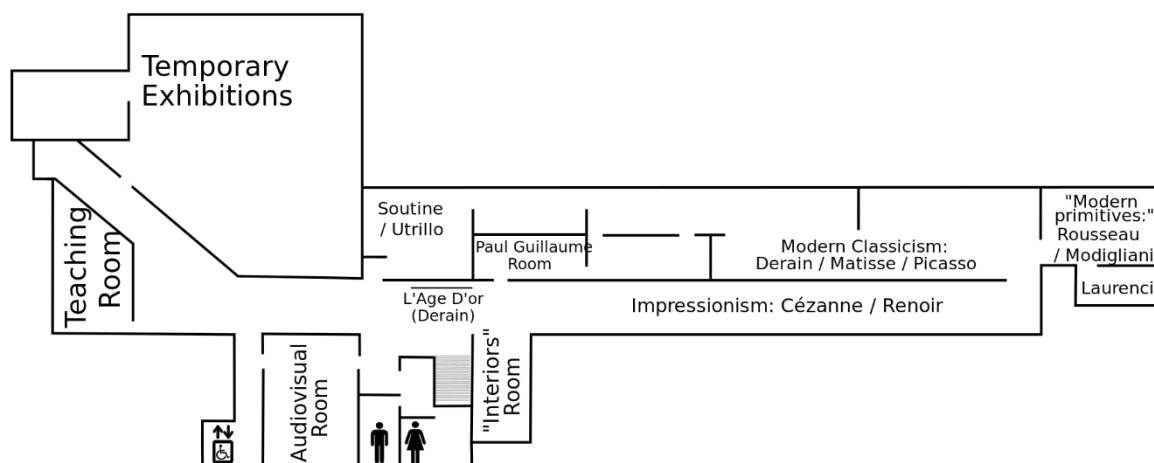

Her fra en av salene med vannliljebildene til Monet. Jeg ble ikke så imponert av disse bildene.

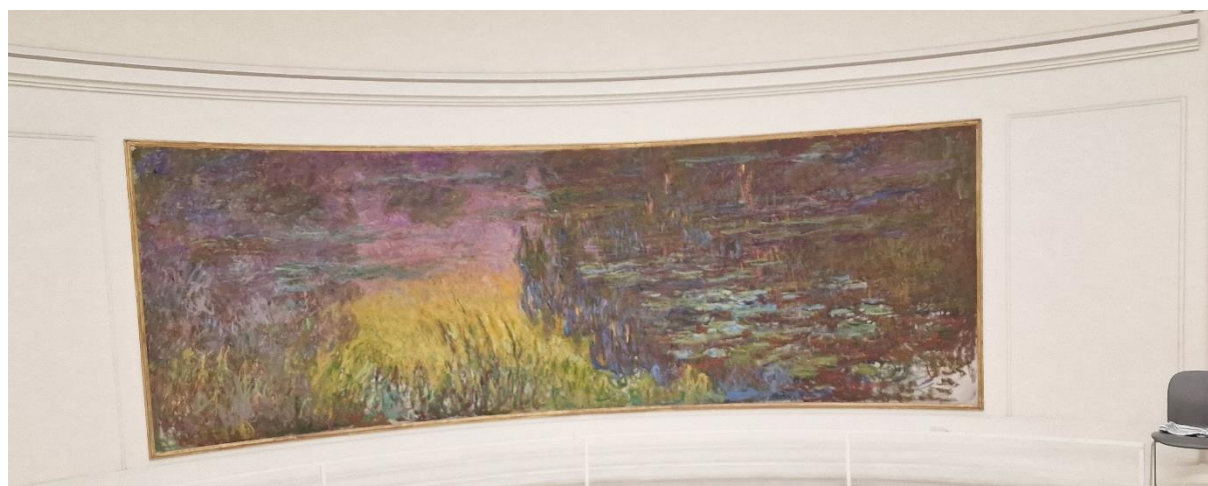
UPPER FLOOR: Water Lilies

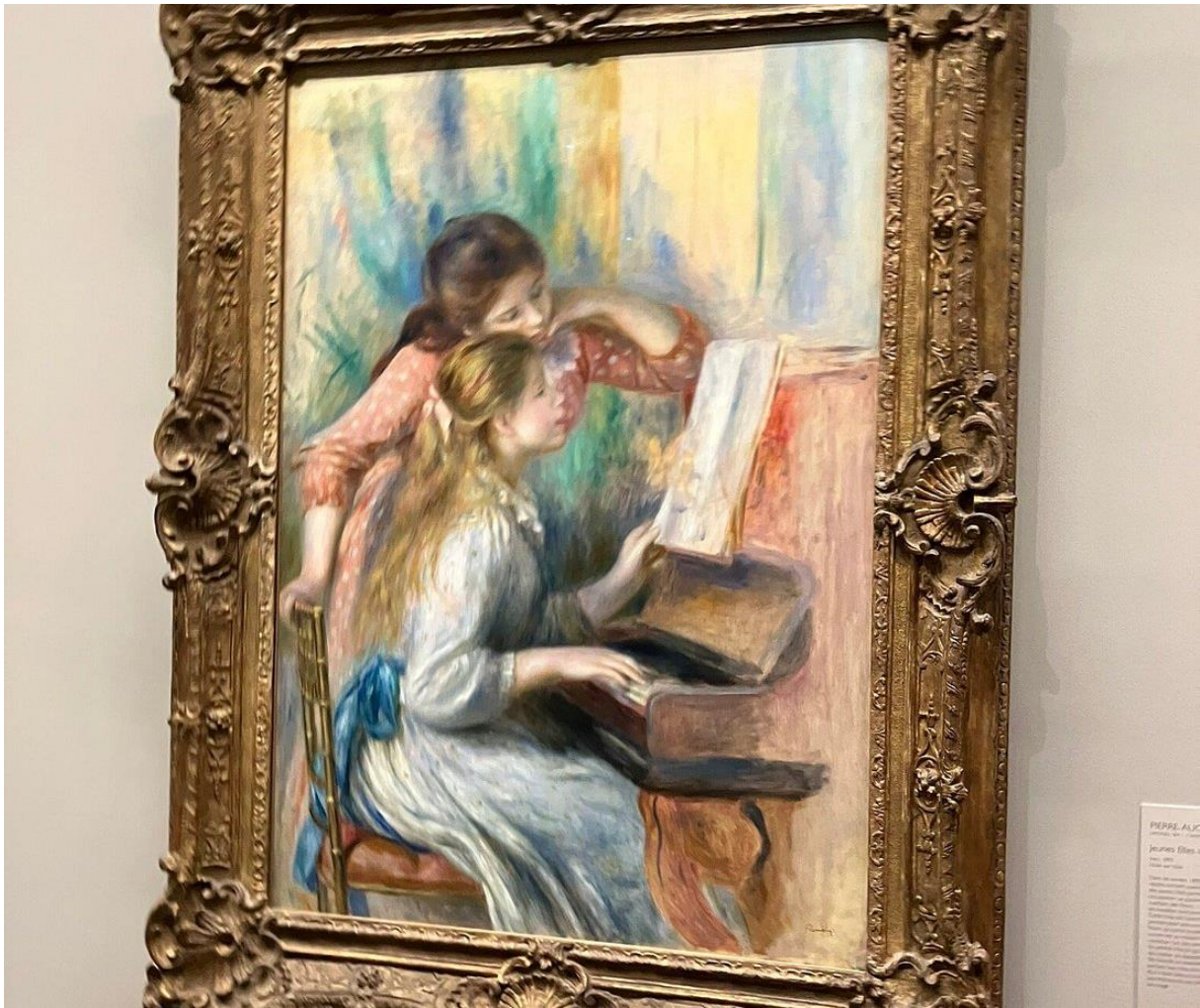
LOWER FLOOR: Jean Walter - Paul Guillaume Collection

I øverste etasje har de altså laget to vannliljesaler, mens ulike verker av impresjonister og modernister hang i underetasjen. De sistnevnte bildene var gaver fra privatpersoner. Det var kjente kunstnere, men ikke deres mest kjente bilder. Renoir er representert med et bilde fra 1892, Jeune fillettes au piano blir omtalt, og vi fant også bilder av Henri Rousseau. Ellers var André Derain godt representert, en maler vi ikke ser så ofte.

Her er ett av Monet-bildene Svein tok, men de fleste var belastet med store mengder tilskuere. Vi kom kl 12, og det var i seneste laget.

Her er i hvert fall de to småpikene ved pianoet av Pierre Auguste Renoir.

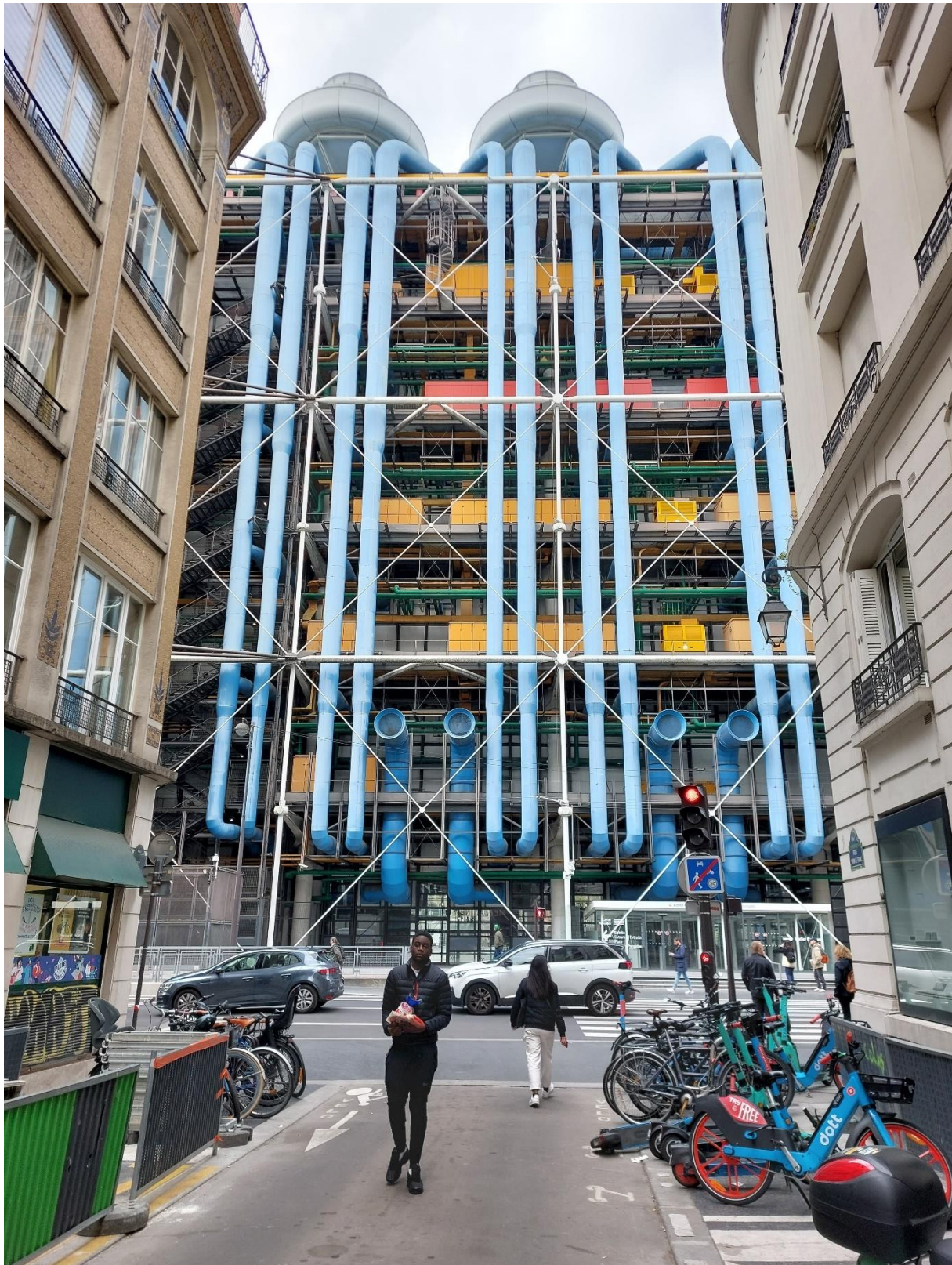
Her et typisk Rousseau, La Carriole du Père Junier, også et bilde spesielt nevnt i Paris-guiden.

Her er vi kommet ut på Concorde-plassen foran Orangeriet og ut av Tuileriene. Jeg har aldri sett at obeliskene, opprinnelig fra Luxor, har hatt gullforylgt topp. De driver for tiden og pusser opp mer. Svein gjettet at verket under den hvite presentningen var en kopi av et gresk tempel, men jeg tror ikke det blir et permanent innslag her. Det ser midlertidig ut.

Her er et bilde fra Rue des Ecoles, vårt nærområde, der vi valset rundt.

Dette bildet tok Andreas på hans og Lenes vandringer i byen. Dette synes jeg er et blinkskudd. Det er Pompidousenteret omflankert av to 1800-talls-bygg.

Hvor Lene er her, vet jeg ikke, men det ser ut til at hun koser seg.

Dette bildet er i hvert fall fra Hotel de Ville, rådhuset i Paris, også tatt av Lene eller Andreas.

Resten av dagen gikk jeg blant annet tur, først med Svein og Andreas, men ble fort klar over at jeg ikke kunne holde tempoet, så jeg lot meg plassere på en fortausrestaurant og de skulle hente meg senere. Det ville jeg ikke, så jeg begynte å gå og håpet å ta dem igjen.

Andreas og Svein fortsatte til Arenes de Lutèce, to bilder. Første gang vi var i Paris med Kristin, ramlet vi helt tilfeldig over dette stedet. Da var det mindre striglet og gamle mennesker spilte petanque eller boule. Det var et sted for lokale fritidsaktiviteter.

Jeg fortsatte oppover Rue du Cardinal Lemoine, og langs veien så jeg mange søte kafeer som var stinne av folk. Jeg kom frem til Place de la Contrescarpe, en nydelig plass, tett i tett med restauranter der studentene strømmet inn denne fredagen. Her hadde Lene og Andreas vært allerede onsdag.

Bildet under er fra en mer folksom og livlig dag. Navnet Kontraskjæret ved Akershus festning er en fornyrsking av det franske Contrescarpe. Det viser til de ytre delene av et festningsanlegg. Hvilken festning det har vært her i Paris, får jeg ikke orden på, mens for Kontraskjæret er det opplagt.

Jeg ville ikke sette meg ned alene, men prøvde å finne igjen Svein og Andreas. De hadde returnert til restauranten de parkerte meg på, og vi snakket om den hyggelige plassen. Hvor Lene var, vet jeg ikke, men jeg gjetter at vi møttes på stamstedet. Under et bilde av døren til Ecole Normale Superieure.

Den mest prestisjetunge høyskolen i Frankrike. Den ligger også her i dette strøket. Her går crème de la crème av de beste studentene. Kandidatene går inn i statsadministrasjonen og i diplomatiet.

Kanskje endte vi opp på St. Victor igjen denne kvelden. Jeg husker det ikke, men det var greit å spise der. Maten var god og prisene anstendige. Andreas har tatt bildet, men bildet er ikke datert.

Her er et hyggelig gatebilde om kvelden som Andreas også har tatt.

Lørdag 22. april. Dette var vår siste hele dag i Paris. Det var en regnvæsdag og Lene og Andreas valgte fornuftig nok å gå på Musée d'Orsay. Svein og jeg skulle på Cinémathèque Française i Bercy. Like ved lå Accor Arena og der var det tydeligvis fotballkamp med mye skrik og skrål fra supportere. Men vi slapp unna bråket da vi nærmet oss cinemateket.

Dette bildet er tatt i solskinn. Bygget er tegnet av Frank Gehry og ser ganske staselig ut. Vi gikk på Musée Méliès. Georges Méliès regnes som den franske filmens første innovatør. Hans mest kjente film er *Reisen til Månen*. Han var en magiker som hadde stor nytte av filmmediet, men han ble akterutseilt da flere andre skjønnte hvor mektig dette mediet var. Det meste av det vi så hadde jeg sett før, for jeg har en film om ham. Det sto at de også hadde mye om de tidligere russerne, som Eisenstein, Dovsjenko og Vertov, men jeg så ingenting. De skulle ha utstilling over de franske ny bølge-regissørene, men det hadde de heller ikke nå. Vi gikk til museumsbutikken og kjøpte en idiotisk film med Jeanne Moreau, *Bay of Angels* regissert av Jacques Demy. Den var en klassiker, sa ekspeditøren og den fikk 7,3 på IMDB. Den var bedre enn resten av utvalget med Jeanne Moreau som de hadde og disse ville jeg garantert aldri ha kjøpt. De hadde en film, *Top Secret* på kinoprogrammet, og den gadd vi ikke se. Den gikk også på diverse lokale studentkinoer der vi bodde.

Vi krevte oss hjem. Hva vi gjorde om kvelden, antar jeg var å prøvepakke i hvert fall. Jeg hadde tenkt at Nefertiti skulle gå i håndbagasjen, men det kunne jeg glemme. Statuen lå i isolert eske, og med masser av tekstiler rundt måtte jeg stole på kofferten. Vi avrundet kvelden med en pastis på rommet.

Ellers var jo Lene og Andreas på Orsay-museet, men jeg vet ikke helt hvor vellykket de syntes det var. Andreas hadde vært to dager på Louvre, på Rodin-museet og nå altså Orsay – det kan bli i det meste laget for de fleste. Jeg lar derfor lørdagen avsluttes med to bilder fra impresjonismen som vi alle kjenner til. Det ene finnes ikke en gang på Orsay-museet.

Vi starter i hvert fall med dette bildet av Vincent van Gogh som vi mistenker er fra Place du Tertre. Der var vi alle på tirsdag. Så får vi Lene på stasjonens galleri med utsikt til første etasje på Musée d'Orsay.

Impression du soleil levant, som ga navnet til impresjonismens stil henger ikke her på Orsay, men på Musée Marmottan

Monets valmuer er vel den nest største svirken i impresjonismen, tror jeg, men er åpen for forslag.

Søndag 23. april. Dagen for hjemreisen, og vi var tidlig ute og trodde vi hadde kontroll på alt. Vi spiste tidlig frokost og gikk fra hotellet til stasjonen St. Michel Nôtre Dame, der toget gikk direkte til flyplassen, Charles de Gaulle. Etter hvert lurte vi på om det var noe galt, for det var ingen avgang til flyplassen. Takket være diverse apper på telefon forsto vi plutselig hva det dreide seg om. De arbeidet på jernbanelinjen og vi måtte ta buss for tog til flyplassen. Hvorfra? Vi hadde billett og dro med RER mot flyplassen, men et eller annet sted måtte vi av. Vi hadde en vag følelse av at vi skulle dra helt til endeplassen Mitry Claye, enda linjen til Charles de Gaulle hadde delt seg ved Aulnay sous -Bois. De vennlige franske passasjerene sa at vi måtte forlate toget der om vi skulle videre til de Gaulle, men en stresst, men bestemt funksjonær jagde oss inn på toget igjen for vi skulle til Mitry Claye.

Da vi kom dit, ble vi skuflet inn i busser. Andreas kom tidligere ut av toget og kom på en buss før oss. Det var vi glade for, siden vi da hadde en «spion» på flyplassen. Vi ble sluppet av bussen og skysset av sted på en temmelig lang vei. Lene praiet en transport til meg, som jeg først avviste, men både sjåføren og Lene insisterte. Svein hadde vonde føtter og jeg fikk plukket ham opp på veien. Vi fikk levert bagasjen og ble bedt om å skynde oss tilbake samme vei og ganske langt av sted.

Der gjennomgikk vi en grundig sikkerhetssjekk, og slik mistet Andreas sennepen til Kristin. De glassene var alt for store, mente sikkerhetsvakten, så de gikk i søppelen. Veldig ergerlig.

Det så ut som om flyet skulle gå hvert sekund, og vi ventet bare en kort stund før vi ble skysset inn i flyet. Da vi hadde funnet plassene våre, fikk vi vite at vi var 40 minutter forsinket. Men da vi først satt i flyet, slapp vi i det minste stress. Veien hjem gikk strålende når vi først fikk gå, men været i Oslo var om mulig enda surere og våtere enn på CdG. Lene og Andreas kom seg på flytoget mens vi dro til flyplasshotellet og hentet bilen. Så var det rake veien til kattepensjonatet, der vi rakk hentefristen med ett kvarter. Kattene var ikke det minste glade for å se oss, men det løste seg utover kvelden.